

چکیده

عنوان پایان‌نامه: جداسازی و شناسایی کریبتوکوکوس نئوفورمنس از مدفوع طوطی‌سانان در ارومیه

نگارنده: علی مهتدی فر

طوطی‌ها یکی از رایج‌ترین پرندگانی هستند که به‌عنوان حیوانات خانگی نگهداری می‌شوند. کریبتوکوکوزیس بیماری قارچی مشترک بین انسان و پرندگان است که از طریق ورود قارچ کریبتوکوکوس نئوفورمنس از بدن و مدفوع پرندگان به دستگاه تنفسی انسان ایجاد می‌شود. کریبتوکوکوزیس مهم‌ترین عفونت قارچی تهدیدکننده زندگی در افراد دارای نقص ایمنی مانند بیماران ایدز است که توسط کریبتوکوکوس نئوفورمنس ایجاد می‌شود. مطالعات بسیاری اهمیت مدفوع پرندگان را به‌عنوان یک بستر مناسب برای رشد مخمرها و قارچ‌ها تأیید کرده‌اند. مدفوع پرنده‌ها، از جمله فضولات طوطی‌سانان، می‌تواند ناقل بالقوه‌ای برای انتشار قارچ‌های بیماری‌زا مانند کریبتوکوکوس نئوفورمنس در محیط باشد. هدف از این مطالعه جداسازی و شناسایی و بررسی فراوانی کریبتوکوکوس نئوفورمنس در مدفوع طوطی‌سانان در ارومیه و مقایسه میزان شیوع کریبتوکوکوس نئوفورمنس در مدفوع کوکاتیل، کوتوله برزیلی، باجریگار و گرین‌چیگ با یکدیگر برای آگاهی‌رسانی از احتمال انتقال کریبتوکوکوس نئوفورمنس از مدفوع طوطی‌سانان به انسان است. به‌منظور انجام آزمایش تعداد 200 نمونه مدفوع از پرنده‌فروشی‌های ارومیه اخذ گردید. نمونه‌ها با استفاده از پنس استریل برداشته شده و در کیسه استریل قرار داده شد. سپس نمونه‌ها به آزمایشگاه قارچ‌شناسی دانشکده دامپزشکی ارومیه منتقل شدند و در محلی دور از نور خورشید قرار داده شد. نمونه‌ها با محلول آب مقطر دارای کلرامفنیکل به نسبت یک به ده به حالت سوسپانسیون درآمده و با شیکر هموژن شد. سپس به مدت 30 دقیقه کنار گذاشته شده و بعد از آن نیم سی‌سی از مایع رویی برداشته و در روی محیط آگار دانه پرنده¹ کشت داده شد. سپس پلیت‌ها به‌صورت هوازی در دمای 32 درجه سانتیگراد انکوبه شده و به مدت 10 روز روزانه مورد ارزیابی قرار گرفتند. کلنی‌های مخمر بر پایه ویژگی‌های ماکرو و میکرو مورفولوژیکی و ویژگی‌های فیزیولوژیکی تشخیص داده شدند. از مجموع 200 نمونه مدفوع خشک طوطی‌سانان، 47 جدایه‌های مشکوک به کریبتوکوکوس نئوفورمنس جداسازی شد. مدفوع اخذ شده از کوکاتیل با 28/8 درصد بیشترین آلودگی را نشان داد. جدایه‌های کریبتوکوکوس نئوفورمنس بر پایه تولید ملانین در محیط آگار دانه پرنده، حضور کپسول در رنگ‌آمیزی نیگروزین و تولید اوره از در محیط آگار اوره و توانایی رشد در دمای 37 درجه سانتیگراد مورد ارزیابی قرار گرفتند. به دلیل اهمیت کریبتوکوکوزیس و آلودگی قابل‌توجه طوطی‌سانان شهر ارومیه، بایستی این مهم مدنظر مسئولین بهداشت عمومی، فروشندگان طوطی‌سانان، صاحبان و پرورش‌دهندگان طوطی‌سانان قرار گیرد و از تجمع مدفوع طوطی‌سانان برای مدت طولانی جلوگیری به عمل آید و افراد دارای نقص ایمنی بایستی از تماس با مدفوع طوطی‌سانان اجتناب کنند.

کلمات کلیدی: کریبتوکوکوس نئوفورمنس، مدفوع، کوکاتیل، کوتوله برزیلی، باجریگار، ارومیه

¹ Bird seed agar